

Maria Malmer Stenergard: Tal till den diplomatiska kåren

Talare

Maria Malmer Stenergard
Utrikesminister

Datum

11 november 2024

Plats

Stockholm

1 Ers excellenser, kära kollegor, mina damer och herrar.

Jag gläds åt att se den diplomatiska kåren samlad här i dag i Stockholm. Några av er har jag redan träffat som migrationsminister, och nu ser jag fram emot
5 kontakterna med er som utrikesminister.

Eftersom det här är första gången jag talar till er i min nya roll vill jag ge er en överblick över regeringens utrikespolitiska prioriteringar när vi nu går in i mandatperiodens andra halva.

10

I grova drag ska jag ta upp tre ämnen: Sveriges roll i vårt närområde, Sverige som transatlantisk allierad och Sverige som global aktör.

15

Eftersom repetition är kunskapens moder vill jag upprepa en viktig passage från den senaste utrikesdeklarationen:

”Regeringens utrikespolitik vilar på en europeisk, nordisk-baltisk och transatlantisk grund.”

20

Eller, som en svensk politisk kommentator nyligen uttryckte det: Sverige har tre geopolitiska identiteter.

25

Vi är en Östersjöstat, med nära historiska och kulturella band till framför allt vår närmaste samarbetspartner, Finland.

Vi är europeiska, med Tyskland som vår största handelspartner och efter nästan 30 år som EU-medlemsstat.

Vi är västerländska, vilket nu också återspeglas genom vårt Natomedlemskap.

Vi är också, skulle jag vilja tillägga, en global aktör. Vi är till exempel en av världens största humanitära givare.

35 Jämställdhet spelar en central roll i vår utrikespolitik, och vi utökar också vårt klimatbistånd för att påskynda den gröna omställningen. Jämställdhet och hållbarhet är svenska kärnvärden, och båda de frågorna hade en framskjuten plats i mitt tal till FN:s generalförsamling i september.

40 Sverige är också ett land som tydligt står upp för alla barns rättigheter. Jag vill betona det, för under en längre tid har det spridits oriktiga uppgifter – desinformation – runtom i världen om hur Sverige behandlar barn.

45 Desinformationen har främst handlat om muslimska barn och ofta innehållit påståenden om att socialtjänsten ”rövar bort” dem – det vill säga omhändertar dem utan rättslig grund.

Sådan desinformation är väldigt farlig. Den är farlig för de socialarbetare som blir hotade, och den är farlig för de barn som behöver hjälp när deras föräldrar inte fullt ut kan axla sin föräldraroll.

Jag vill därför vara tydlig med att i Sverige står vi upp för barnens egna rättigheter, oavsett var de kommer från och oavsett vad deras föräldrar har för tro eller härkomst. Vår socialpolitik kommer inte att påverkas av
55 desinformation eller av dem som helt enkelt inte gillar att svensk lag ger barn individuella rättigheter.

Men i och med att vi har ett krig som rasar på vår kontinent vill jag börja med att tala om vårt grannskap.

60 Rysslands olagliga, oprovocerade och oförsvarliga krig mot Ukraina har lett till en historisk förvandling av säkerhetslandskapet i vår region.

Rysslands fullskaliga invasion har kastat Europa tillbaka till de mörkaste kapitlen i vår historia. Skyttegravarna i östra Ukraina är ett eko av ett krig som tog slut för på dagen 106 år sedan.

Rysslands mål är inget mindre än att återskapa ett imperium och med våld

70 omkullkasta den europeiska säkerhetsordningen.

Det är därför vi har en historisk uppgift att stå emot Rysslands maktexpansion och hjälpa Ukraina att vinna kriget.

75 Och det är därför stödet till Ukraina är Sveriges främsta politiska uppgift under de kommande åren.

Sverige är inte ensamt om att göra det åtagandet. Alla de nordiska och baltiska länderna är orubbliga i sitt stöd till Ukraina.

80

Därför var det bara naturligt att de nordiska och baltiska utrikesministrarna förra månaden under svenskt ordförandeskap tillsammans reste till Ukraina och till Moldavien – ett land som också har påverkats kraftigt av Rysslands invasion.

85 Tillsammans utgör de nordiska och baltiska länderna en betydande politisk och ekonomisk kraft.

Det gäller även vårt stöd till Ukraina. Tillsammans är de nordiska och baltiska länderna den näst största leverantören av militärt stöd till Ukraina, efter Förenta
90 staterna. Per capita är vi den överlägset största.

Vi är stolta över att tävla över vår viktklass, men det visar att vi alla måste öka vårt stöd till Ukraina. EU- och G7-ländernas samlade ekonomiska styrka är 26 gånger större än Rysslands.

95

Att ge Ukraina det stöd som landet behöver torde vara görbart. Det nordisk-baltiska exemplet visar att det är görbart.

Det nordisk-baltiska besöket i Odessa i Ukraina var en mörk påminnelse om hur
100 viktigt vårt stöd är. Vintern är på ingång, och behoven är särskilt stora när det gäller uppvärmning och elförsörjning.

För att möta de behoven presenterade de nordiska och baltiska länderna ett gemensamt vinterstödpaket i Odessa. Vi kommer att förse energisektorn med
105 turbiner, generatorer, solpaneler, transformatorer och ekonomiskt stöd.

Sverige kommer att bidra med cirka 28 miljoner euro till paketet, utöver de mer

110 än 40 miljoner euro som vi gav i ett annat energistödspaket i september. För att hjälpa hushållen att ta sig igenom vintern behöver Ukraina både eldkraft och elkraft.

115 Den nordisk-baltiska ministerresan förde oss som sagt också till Moldavien, där ett viktigt presidentval och en EU-folkomröstning nyligen ägde rum.

Både valet och folkomröstningen visade tydligt hur Rysslands inblandning sträcker sig långt bortom Ukraina.

120 Jag är djupt oroad över Rysslands försök att undergräva den demokratiska processen i Moldavien, något som visar på behovet av att stärka Moldaviens motståndskraft.

125 Sverige har i årtionden haft ett omfattande samarbete med Moldavien för att stödja landets reformarbete.

130 Vi har också ett nära samarbete med de andra nordiska och baltiska länderna för att stödja Moldaviens EU-anslutning och stärka landets institutionella kapacitet. Under besöket i Moldavien undertecknade de nordiska och baltiska länderna ett samförståndsavtal som syftade till just det.

135 Sverige kommer att fortsätta att stödja Moldavien på landets väg mot EU, och vi välkomnar det moldaviska folkets Europainriktade vägval.

135 Nästa ämne jag vill tala om är det amerikanska valet, de transatlantiska förbindelserna och Sveriges roll som Natoallierad.

Det amerikanska valet har precis avslutats, och Donald Trump har valts till president.

140 Regeringen tog inte ställning för eller emot någon av presidentkandidaterna. Däremot har vi precis som andra europeiska stater en tydlig uppfattning om hur vi vill att samarbetet med Förenta staterna ska fortskrida i olika sakfrågor. Där är det framför allt tre saker som jag skulle vilja lyfta fram.

145 För det första är den transatlantiska länken oumbärlig för Sveriges och Europas säkerhet, men den får aldrig tas för given.

150 Det är uppenbart att Europa måste ta ett större ansvar för sitt försvar och se till att vi är en pålitlig och konstruktiv partner till Förenta staterna.

Det är också något som vi alla gör genom att öka våra försvarsbudgetar, bygga upp vår försvarsindustriella bas och upprätthålla vårt starka stöd till Ukraina. Allt det här är en investering inte bara i vårt försvar och Europas säkerhet utan
155 även i den transatlantiska länken.

För den andra är fortsatt amerikanskt stöd till Ukraina helt nödvändigt, och det bör vara en central fråga i samtalen med den tillträdande amerikanska administrationen. Europa måste spela en större roll även här, och de nordiska
160 och baltiska länderna visar att det är möjligt.

För det tredje är handel och lösningar på våra gemensamma handelsproblem en annan viktig punkt på dagordningen. Till exempel är transatlantiska standarder för handel och teknik av central betydelse för det euroatlantiska välståndet,
165 medan tullar bör undvikas.

De finns de som menar att det amerikanska valet avgör Europas framtid, men i själva verket formas vår framtid främst av de beslut vi själva fattar. Vi har som världsdela
170 ett ansvar för vårt eget öde.

I det ansvaret ingår också att i högre grad investera i vår säkerhet och vårt försvar som Natoallierade.

175 Sverige har tidigare förklarat att vår Natopolitik kommer att bygga på solidaritet och att vi kommer att vara en pålitlig, solidarisk och engagerad allierad. Nu går vi från ord till handling.

För ett par veckor sedan lade regeringen fram en proposition för riksdagen om Sveriges första bidrag till Natos avskräckning och försvar som allierad. Det gör
180 att Sverige kan bidra till Natos avskräckning på ett trovärdigt sätt.

Sverige kommer att bidra med en reducerad bataljon till Natos multinationella brigad i Lettland, stridsflygplan till Natos luftrumsovervakning och incidentberedskap, örlogsfartyg till Natos stående marina styrkor och militär
185 förmåga till andra fredstida säkerhetshöjande operationer och aktiviteter

tillsammans med andra allierade – även med kort varsel.

190 Sverige kommer också att axla rollen som ramnation för Natos framtida närvaro i Finland. Den fortsatta planeringen och det kommande genomförandet sker i nära samarbete med Finland och andra Natoallierade.

195 Våra bidrag till Natos avskräckning och försvar är betydande och återspeglar Sveriges regionala roll i alliansen.

Jag vill också säga några ord om Sveriges roll som global aktör, utanför det euroatlantiska området.

200 Sverige är sedan länge en av världens största humanitära givare. Det märks också i två av de mest katastrofala konflikter som vi bevittnar i dag, i Gaza och i Sudan.

205 Jag skulle kunna tala länge om situationen i Mellanöstern, som fortfarande är en av de svåraste frågorna för mig och mina kollegor.

Risken för ett fullskaligt krig kvarstår, och Sverige fortsätter tillsammans med andra EU-länder att uppmana till maximal återhållsamhet för att undvika att situationen trappas upp ytterligare.

210 Mitt lands mångåriga engagemang för fredsinsatser i Mellanöstern går tillbaka till 1948 och FN-medlaren Folke Bernadottes ansträngningar.

215 I dag är Sverige en av de största kärnstödsgivarna till FN-organ och andra organisationer som arbetar för att lindra det enorma lidandet för civilbefolkningen i Gaza. Samtidigt står Sverige upp för Israels rätt att försvara sig i enlighet med folkrätten och kräver att gisslan frigges.

220 Den humanitära situationen i Gaza måste förbättras, och en vapenvila är både nödvändig och brådskande. Ni har kanske sett min reaktion på den fruktansvärda nyheten att över 50 barn i Gaza tros ha dödats på bara två dygn. Israel måste göra mer för att förbättra det humanitära tillträdet och skydda civila.

Jag hade många samtal med kollegor från Mellanöstern när jag var i New York

under FN:s generalförsamlings högnivåvecka i september. I alla de samtalen bekräftade jag Sveriges oro och engagemang. Jag betonade behovet av att trappa ner situationen och hitta sätt att ta sig ur de tilltagande våldsamheterna och spänningarna. Jag talade också om behovet av en bättre framtid för de civila som drabbas av de pågående kriserna.

Det gäller naturligtvis situationen i regionen som helhet. Sverige ger sitt tydliga stöd till de diplomatiska ansträngningarna för att få till stånd en vapenvila mellan Israel och Hizbollah, och vi instämmer med dem som kräver ett fullständigt genomförande av de tillämpliga säkerhetsrådsresolutionerna.

Sverige ger också sitt starka stöd till dem som just nu utstår oerhört lidande i Sudan. Läget är katastrofalt, med 14 miljoner människor på flykt och med rapporter om svält i ett flyktingläger. I Sudan pågår nu världens största hungerkris.

Därför måste det internationella samfundet göra gemensam sak för att hjälpa folket i Sudan och rädda människoliv.

Annars är risken att den eskalerande situationen får oförutsebara konsekvenser i en redan instabil region på Afrikas horn och vid Röda havet. Jag är stolt över att Sverige är en ledande humanitär givare, och Sudan är nu vår största mottagare av humanitärt bistånd: hittills under 2024 har landet fått nästan en halv miljard kronor. Sverige har ett nära samarbete med EU och andra likasinnade aktörer för att stärka fredsinsatserna i Sudan och i regionen som helhet.

Avslutningsvis vill jag också säga något om Sveriges engagemang i den indopacifiska regionen och ett kommande statsbesök där.

De senaste åren har visat att den euroatlantiska och den indopacifiska regionen är sammanlänkade – både när det gäller ekonomi och säkerhet.

Det är därför regeringen lägger så stor vikt vid den indopacifiska regionen och våra partner där.

För att bara nämna tre exempel har den här regeringen antagit en ny handelsstrategi med särskilt fokus på Asien, antagit en försvarspolitik

265 inriktning för samarbete med länder i den indopacifiska regionen och stått värd
för EU Indo-Pacific Ministerial Forum under vårt EU-ordförandeskap.

Det sker dessutom ett omfattande utbyte av högnivåbesök med regionen. Till
270 exempel besöker Vietnams vicepresident just nu Stockholm med en stor
delegation.

Senare den här månaden kommer jag att följa med Deras Majestäter Kungen
och Drottningen på det första statsbesöket någonsin i Singapore. Med oss
275 kommer vi att ha en stor delegation med svenska företrädare för näringsliv,
myndigheter och forskarvärlden.

Statsbesöket kommer att befästa de utmärkta bilaterala förbindelserna mellan
våra båda länder. Singapore är en viktig partner för Sverige, eftersom våra länder
280 delar en stark tro på värnandet av folkrätten, en regelbaserad världsordning och
vikten av internationell handel. I turbulenta tider utgör sådana gemensamma
övertygelser en stadig grund för samarbete.

Tack.

285

Taggar

2020-tal, 2024, Kvinna, Moderaterna, Politiska tal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/maria-malmer-stenergard-tal-till-den-diplomatiska-karen>

290

295

300